

[Lytt](#)

Presenter fagstoff på ulike måter

 Last ned side (PDF)

 Legg til i mine artikler

Av: Elinor Olaussen | Opprettet: 09 mai 2016 | Sist endret: 12 september 2017

Dette prinsippet handler om hvordan vi lærer bort faglig innhold og ferdigheter til studentene. Historisk sett har tavleundervisning og selvstudium av pensum vært populære metoder som har blitt brukt for at studentene skal lære fagstoffet. Er dette tilnærminger som gir dyp og varig læring?

Mye av undervisningen som tilbys i høyere utdanning i dag er fortsatt preget av den tradisjonelle tavleundervisningen og selvstendig bearbeiding av fagstoffet, selv om undervisningen rundt om digitaliseres i stadig større grad. I den mest tradisjonelle utgaven innebærer det enveiskommunikasjon fra faglærer som formidler kunnskap over til passive studenter. Forskning helt tilbake til 80-tallet viser at dette slettes

ikke er det som kjennetegner god undervisning, men at god undervisning kjennetegnes av aktive studenter og et tett samarbeid mellom studentene. Man skal respektere ulike talenter og måter å lære på og det skulle være et tett relasjon mellom student og fagmiljø. Men er dette momenter som var utprega i den undervisningen dere selv tok? Er dette en typisk undervisning dere kjenner til i dag?

7 Principles of Good Teaching Chickering & Gamson (1987)

- 1. Initiate instructor-student contact**
- 2. Provide collaborative learning opportunities**
- 3. Integrate active learning**
- 4. Give regular, timely feedback**
- 5. Emphasize time on task**
- 6. Communicate high expectations**
- 7. Develop inclusive learning environments**

Prinsippene som ble fremmet for god praksis i 1987 er viktige prinsipper for hva UUL er i dag, spesielt prinsippet om å respektere ulike talenter og måter å lære på. Den tradisjonelle tavleundervisningen er ikke i seg selv ekskluderende. Ei heller det å lese pensum i en skriftlig lærebok som "hjemmelekse". Det er når det blir den eneste måten å presentere fagstoffet at det kan virke ekskluderende. For mange vil det være en foretrukken metode, fordi det er det som er kjent for studentene og faglærerne. Likevel vil svært mange studenter ikke få tatt i bruk sine sterkeste sider ved å sitte som passive tilhørende i et auditorium.

Nyttig for alle - nødvendig for noen

En ting er hva man som student foretrekker av undervisningsmetoder. En annen ting er studenter som ikke kan velge fritt i hvordan de tar til seg fagstoffet fordi de har en nedsatt funksjonsevne. Er man for eksempel blind eller døv er man avhengig av å få presentert fagstoffet på en annen måte enn studenter som har ADHD eller dysleksi, eller studenter uten noen funksjonsnedsettelse. Visuelle virkemidler vil i utgangspunktet få større verdi for en som har ADHD enn en som er blind. Likeledes vil fagstoff som formidles gjennom et lydopptak være nødvendig for en som er blind, og samtidig være et svært nyttig supplement for en som har dysleksi, ADHD eller Asperger syndrom, men problematisk for en som ikke hører. For de aller fleste

vil det være berikende at fagstoffet presenteres på ulike måter, da det er lettere å skape sammenhenger og oversikt over stoffet.

Ingen undervisningsmetode er god dersom det blir den eneste tilnærmingen til fagstoffet. Ved å presentere fagstoffet på ulike måter, får studentene muligheten til å ta inn kunnskap på ulike vis. Som faglærer er det derfor viktig å variere bruk av ulike medier. Fagstoffet kan for eksempel presenteres visuelt, tekstbasert, auditivt eller ved bruk av video. Det gir repetisjon og reduserer faren for misforståelser og tvetydige budskap. Essensielt i dette er også å gi studentene alternativer til hvordan de ønsker å ta inn kunnskapen. Dette er spesielt vesentlig for studenter som har utfordringer med ett bestemt medium, men vel så nyttig for alle studenter, da det å lære å ta selvstendige valg er viktig for studentens motivasjon, samtidig som det er en naturlig del av dannelsesreisen i høyere utdanning.

6 tips til presentasjon av fagstoff

- Varier undervisningsmetoder, slik at studentene kan ta inn kunnskapen på ulike vis.
- Tilby digitale versjoner av studiemateriell, gjerne auditive og/ eller visuelle alternativer, slik at studenten får tilgang til informasjonen på minst et medium som passer sine behov.
- Aktiviser studentene i undervisningen, gjerne ved å få de til å presentere fagstoffet for hverandre. Utvalgte studentene kan også få i oppgave å skrive notater fra en tradisjonell tavleundervisning som så deles digitalt med resten av klassen.
- Lag en kort video eller finn en video på internett som illustrerer et viktig poeng som studentene skal lære i emnet. Tilbake på lærestedet kan du legge opp til et seminar hvor studentene skal samarbeide om oppgaver med utgangspunkt i videoen, såkalt flipped classroom, hvor videoen blir forberedelse til oppgaver som gjennomføres på skolen.
- Aktiver og tilfør bakgrunnsinformasjon for det studenten skal lære seg.
- Bistå studentene til å se hvordan de kan benytte den nye informasjonen de har lært i ulike sammenhenger, i andre fag og i arbeidslivet.

Refleksjonsspørsmål

1. Hvilke UUL-prinsipper/retningslinjer (hentet fra tips-listen ovenfor) benytter du allerede i din undervisningspraksis?

2. Hvilke UUL-prinsipper/retningslinjer vil du ha utfordringer med å gjennomføre? Hvorfor?
3. Tenk tilbake på den beste undervisningen du har gitt. Hvordan vet du at det var en suksess? Hvilke UUL-prinsipper/retningslinjer var til stede i den forelesningen/seminaret?

Ressurser

Vi har samlet konkrete tips til hvordan du som faglærer kan inkludere studenter med nedsatt funksjonsevne ved å variere hvordan studentene får presentert fagstoffet.

[Presentere fagstoff på ulike måter.Tipshefte.docx](#)

Stadig flere forelesere drister seg vekk fra å undervise ved kateteret til å ta i bruk ulike digitale virkemidler som involverer studentene i større grad. Begreper som Flipped Classroom, Blended learning, Per Instruction og Peer Review åpner opp for ny praksis i undervisning og vurdering, men hvordan påvirker slike virkemidler studenter som har ulike tilretteleggingsbehov? Førstelektor Carl-Fredrik Sørensen har universell utforming som et viktig prinsipp når han planlegger, gjennomfører og vurderer sin praksis. Sammen med student Nora Tomas, som har 20 % synsevne, gir de i denne [Presentasjon om erfaringer fra bak og foran kateteret](#)

Redaktør: Universell* v/Kjetil Knarlag NTNU
Tlf.: +47 73 55 06 80, Mobil: +47 977 100 21
Kontakt Universell*: kontakt@universell.no

[Logg inn](#)

CMS :Webdesign :Bennett